

2023

A Szentgotthárdi Oktatás Jövője

Fazekas Anna Éva

Eötvös Loránd Tudományegyetem

2023.12.27.

Tartalom

Bemutakozás	1
Témaválasztás indoklása.....	2
Az Arany János Általános Iskola modernizálása.....	3
A Szent Gotthárd Általános iskola fejlesztése.....	6
Újítások a Szent Gotthárd Gimnáziumban	9
A Vas Vármegyei SZC III. Béla Technikum és Kollégium népszerűsítése és felújítása	11
A Takács Jenő Alapfokú Művészeti Iskola megújítása.....	13
Új tanítási módszerek bevezetése a szentgotthárdi iskolákban	15
Tanárok idecsalogatása városunkba	19
Összefoglalás	20
Felhasznált irodalom	21

Bemutakozás

Szentgotthárdi lakosként, és az Eötvös Loránd Tudományegyetem „angol nyelv és kultúra tanára, német, és nemzetiségi német nyelv és kultúra tanára” szak hallgatójaként szívemhez rendkívül közel áll a szentgotthárdi oktatás, illetve annak jövője.

Tanulmányaimat gyermekként az Arany János Általános Iskolában kezdtem, majd az egykori Vörösmarty Mihály Gimnázium – mára Szent Gotthárd Általános Iskola és Gimnáziumban tanultam nyolc évig, és ott érettségiztem, és jelenleg a budapesti Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi karán folytatom. Így elmondható, hogy több helyi iskola játszott meghatározó szerepet az életemben, éppen ezért szeretném, hogy a legkorszerűbb oktatásban részesülhessenek a jelenlegi, és a leendő diákok egyaránt minden szentgotthárdi iskolában. Hazánk fővárosában folytatott tanulmányaim során sokat foglalkoztunk már azzal, milyen intézkedéseket tudunk tenni az oktatás fejlesztésére. Egyetemi tanáraitól kapott tudásomat segítségül hívva szeretném javaslataimat megfogalmazni jelen pályamunkámban.

Ugyan még csak harmadéves hallgató vagyok a tanárképzésben – és elképzelhető, hogy változott az itt folyó oktatás helyzete ahhoz képest, amiről tudomásom van – de igyekszem a helyi oktatást segítő javaslatokat megfogalmazni, hiszen szülővárosom Szentgotthárd, és leendő tanárként kulcsfontosságú számomra az itteni oktatás helyzete.

Témaválasztás indoklása

Az oktatás helyzete, mint téma rendkívül aktuális, és fontos szerepet játszik városunk, Szentgotthárd jövőjében.

Egyrészt időben tartom aktuálisnak, hiszen rengeteg változás érte a magyar oktatást az elmúlt időszakban - új tantervek, új törvény -, ez lett az egyik elsőszámú téma nem csak tanárok és diákok, de egy ország népe számára. Emellett helyi szinten is aktuális az oktatás témája, hiszen Szentgotthárdon nagy mértékben átalakult több oktatási intézmény is működését illetően - a gimnáziumot átvette az egyház, és a két általános iskola nyolc osztályos lett, míg a gimnázium nem indíthat 8 osztályos képzést már -, és ez mind a diákok, mind a tanárok életét és munkáját jelentősen átformálta.

Mint az Eötvös Loránd Tudományegyetem középiskolai tanárképzésben résztvevő hallgató, és mint tősgyökeres, e városban érettségizett szentgotthárdi lakos, igazán fontos számomra a helyi oktatás jövője. Éppen ezért szeretném beadni dolgozatomban, melynek keretében különböző témákban javaslatokat szeretnék tenni városunk oktatásának színesítésére.

Az Arany János Általános Iskola modernizálása

Mindenekelőtt a legelső iskolára szeretnék kitérni, melyben tanítástom kezdetét vette, s ahol elindultam a tanulás rögzös útján. Egy iskola szakszerű felszerelése nem könnyű feladat, és nagy anyagi vonzattal jár. Viszont fontos szem előtt tartani, hogy mióta újból nyolc osztályos iskolaként működik, új beruházásokra volna szükség.

Az iskola felső tagozattal való bővülése magával vonzza, hogy helyet kell adni olyan tantárgyaknak is, melyeket ott sok évig nem tanítottak. Ezek közül kiemelnék több természettudományi tárgyat, mint a fizika, kémia és a biológia – amely tantárgyaknak szaktermet kell biztosítani, hogy a tanulók kézzelfoghatóan tanuljanak és gyakorlati tapasztalatot tudjanak szerezni, ezáltal elmélyítve elméleti tudásukat az adott tantárgyakból. Már egy fizika laboratóriumhoz is rengeteg eszköz szükséges, olyanok, mint: mérőeszközök (pl. vonalzó, mérőszalag, oszcilloszkópok), kísérleti berendezések (pl. optikai eszközök, elektromos áramkörök, mechanikai eszközök), mágnesek, elektromágnesek és egyéb fizikai modellek, áramforrások és mérőeszközök (pl. multiméterek, ampermérők, voltmérők), illetve biztonsági eszközök (pl. védőszemüveg, szigetelő kesztyűk). Kémiából még több taneszközre, és még nagyobb biztonságra van szükség: elengedhetetlenek a kísérletekhez felhasználható kémiai vegyszerek és reagensek (pl. savak, bázisok, oldatok), a kémiai anyagok tárolására alkalmas eszközök (pl. üvegedények, palackok, tartályok), speciális mérlegek és mérőeszközök (pl. analitikai mérlegek, hőmérők), kémiai reakciókhoz további fontos eszközök (pl. lombikok, dugattyús hengerek, kémcsőtartók), biztonsági felszerelések (pl. védőszemüveg, kesztyű, laboratóriumi köpeny), és természetesen a laboratóriumi pultok, munkafelületek és a kémiai anyagok tárolására alkalmas szekrények. A harmadik laboratórium, amihez széleskörű felszereltség szükséges, a biológia: mikroszkópok és mikroszkópos megfigyelésekhez szükséges eszközök (pl. üveglapok, fedők), biológiai minták és szövetek tárolására szolgáló felszerelések (pl. tartályok, hűtőszekrények), biológiai és kémiai anyagok és reagensek (pl. festékek, oldatok, biokémiai reagensek) és biológiai kísérletekhez szükséges egyéb eszközök (pl. Petri-csészék, pipetták, pH-mérők). Az eszközök kiválasztása és beszerzése során fontos figyelembe venni a biztonsági előírásokat és az eszközök minőségét, hogy biztonságos és hatékony laboratóriumi környezetet lehessen biztosítani a diákok számára. Az eszközök és berendezések folyamatos karbantartása, valamint a megfelelő biztonsági és egészségügyi protokollok betartása is elengedhetetlen a laboratóriumi tevékenységek során. Továbbá a szaktantermeken kívül szükség volna több

osztályteremre, hiszen a változtatások óta sokkal több diáknak kell férőhelyet biztosítania az iskolának. A jövő tanévben pedig már félő, hogy nem lesz elég terem a diákoknak. Fontos, hogy minden osztály rendelkezzen saját teremmel, hiszen az állandó tanulási környezet biztonságérzetet ad a gyerekeknek. Illetve ha az iskola több osztályteremmel rendelkezik, az lehetőséget ad az egyszerre zajló tanórák számának növelésére, akár csökkentve ezzel az osztálylétszámot (csoportbontás estén), ami kedvező hatással lehet a tanulók figyelmére és teljesítményére.

Az iskola udvara mindig is kevés játszási lehetőséget nyújtott az ott tanulóknak, és ez újra előtérbe került az iskola átalakulásával. Egy általános iskola udvarán márpedig számos játékszer és eszköz segíthet a diákoknak a szórakozásban, mozgásban és közösségi tevékenységekben. Ezek a játékok és eszközök hozzájárulhatnak a gyerekek fizikai aktivitásához, a szociális interakcióik fejlesztéséhez és a szabadidő hasznos eltöltéséhez. Íme néhány olyan játék és eszköz, amelyek fontosok lehetnek az általános iskola udvarán: hinta (klasszikus játék, amely a gyerekek számára nagy örömet okozhat és fejlesztheti az egyensúlyérzékét), mászóka (különböző magasságú és nehézségű mászókák segíthetik a gyerekeket a fizikai erőnlétük és ügyességük fejlesztésében), sporteszközök (labdák: például foci, kosárlabda, röplabda), tollasütők, kötél, frizbi, krikettütők (olyan eszközök, amelyek segítik a gyerekeket a szabadidős sporttevékenységekben), homokozó (kiváló lehetőség a gyerekek számára a kreatív játékra), kerékpár – és rollerpálya (kerékpárút vagy rollerpálya segíthet a gyerekeknek fejleszteni az egyensúlyérzéküket és a közlekedési szabályok betartását), kalandpálya (olyan szerkezetek, mint például kötélhálók, hintalétrák, amelyek ösztönzik a gyerekeket a kreatív játékra és a mozgásra), kreatív játékok és készletek (olyan játékok és eszközök, amelyek segítik a gyerekeket a kreatív tevékenységekben, például építőkockák, rajzeszközök, festőállványok), ülőalkalmatosságok (piknikasztalok, padok, székek, amelyek lehetővé teszik a gyerekeknek és a tanároknak a pihenést és a szabad levegőn való tartózkodást). Fontos, hogy az iskolai udvar játécai és eszközei a gyerekek különböző életkori és fizikai képességeinek megfelelően legyenek kiválasztva és elhelyezve. Emellett a biztonság szempontjából is fontos a megfelelő padlóburkolat, az eszközök rendszeres karbantartása és a biztonsági előírások betartása. Az udvar legyen olyan hely, ahol a gyerekek szívesen tartózkodnak, játszanak és tanulnak egyaránt.

Az iskolában történt változásoknak köszönhetően a sok év alatt megöregedett tornaterem felújítást és kibővítést igényel. Sok szempontból fontos lépés lenne az iskola életében: ösztönözné a tanulókat a fizikai aktivitásra, támogatna több sportágat, hirdetné az

egészség és jóllét értékeit, és természetesen a testnevelés, mint tantárgy tanulási környezetét javítaná. A felújítás és kibővítés lehetővé tenné, hogy a diákok nagyobb teret és választékosabb eszközöket használhassanak a testmozgáshoz és sporttevékenységekhez, például: új labdák, torna padok, mászó falak. Ahhoz pedig, hogy egyszerre három osztály is elférjen a teremben, nagyobb felületre lenne szükség, hogy például legyen elég pálya a labdajátékokhoz több osztály számára, illetve, hogy a társastánc oktatás is zökkenőmentesen megvalósulhasson. Emellett egy általános iskolai tornateremnek sokoldalúnak kell lennie, hogy különböző sportágak és tevékenységek gyakorlását segítse elő, ezzel segítve a diákok különböző sportágakban való kipróbálását és érdeklődésük kialakítását, erre volna példa a floorball, röplabda, golf vagy vívás sportágak eszközeinek beszerzése és tanítása. Fontos megjegyezni, hogy a rendszeres testmozgásnak és sporttevékenységeknek számos egészségügyi előnye van, beleértve a fizikai egészség javulását és a mentális jólét növekedését is. Éppen ezért lenne pozitív hatással a diákok teljesítményére az iskolában, hiszen a fizikai aktivitás elősegíti a koncentrációt és a tanulási teljesítményt is.

A felújítás azonban az egész iskola épülete számára aktuális. Általánosságban elmondható, hogy az iskolák rendszeres karbantartása és felújítása elengedhetetlen az épületek állapotának megőrzése és a diákok biztonságának biztosítása érdekében. Az épület tisztántartása, és a rendszeres javítások elvégzése mellett 5-10 évente szükséges nagyobb felújításokat elvégezni, ebbe tartozik bele a falak újra festése, az aljzat, járólat, és a fűtési és légkondicionáló rendszerek cseréje vagy javítása. Ezen kívül nagy mértékben javítana az iskola állapotán, ha infrastrukturális fejlesztéseken menne keresztül. Az oktatási technológia, az energiahatékonyság javítása vagy az épület biztonságának növelése nagy előrehaladást hoznának az iskola működésében. Erre jó példa az iskola belső bútorainak javítása vagy cseréje. Illetve a tanároknak nagy igénye van arra, hogy minden osztályterem rendelkezzen interaktív táblával vagy panellel, hiszen ezek nem csak sokat könnyítenek az oktatáson, de színvonalasabbá is teszik azt.

Az általam kifejtett pontok megvalósításával a nagy tiszteletet élvező Arany János Általános Iskola újult fényben ragyoghatna, és színvonalasabb oktatást nyújthatna városunk kicsiny lakói számára.

A Szent Gotthárd Általános iskola fejlesztése

A helyi oktatásban történt változások az egykori Széchenyi István Általános Iskolára – új nevén Szent Gotthárd Általános Iskolára is kihatottak: szintén nyolc osztályos oktatást nyújt a fiatal tanulók számára. Mióta igazgatását átvette az egyház, szorosabb kapcsolatba került városunk gimnáziumával. Ám a név újítása mellett az iskola falain belül is változásokra volna szükség.

A legelső és legfontosabb szempont az említett gimnáziummal való kapcsolat tovább mélyítése. Mivel mindkét iskola egyházi vezetésű, a helyzetből fogva magától értetődő kellene, hogy legyen, hogy a Szent Gotthárd Általános Iskola növendékei a Szent Gotthárd Gimnáziumban folytassák tanulmányaikat. Ezt segítené elő, ha a központi középiskolás felvételre való felkészítés helyett a gimnáziumba való továbbtanulás állna a fókuszban. Hiszen a központi felvételi más városokba csalogatja el a diákokat, ezáltal pedig városunk lakossága és tanulóinak száma csökken. És ugyan minden leendő első évfolyamos tanulók szülei számára tartott tájékoztatón elhangzik, hogy a tanulóknak lehetősége van a helyi gimnáziumban folytatni tanulmányaikat, fontos lenne megerősíteni a köteléket a gimnáziummal.

Az átalakítások digitalizációs szinten negatívan hatottak az iskolára, hiszen sok interaktív panel került el onnan. Márpedig az oktatási folyamatok modernizálása és a diákok digitális készségeinek fejlesztése elengedhetetlen a mai világban. Számos technológiai eszköz és megoldás létezik, amelyek segíthetnek a digitalizáció megvalósításában. Az első és legfontosabb, hogy minden osztályterem rendelkezzen interaktív táblával vagy mobilis interaktív panellel. Ezek nagyban megkönnyítik a tanulást, hiszen az okos táblák segítségével az oktatók interaktív prezentációkat készíthetnek, és a diákokkal közösen dolgozva tudnak tanítani. Ráadásul ezen eszközöknek köszönhetően a ma diákja nagyobb figyelmet is szentel a tanórákra, mert közel áll hozzájuk a technológia, annak világába születtek bele. Az elektronikus oktatási anyagok, kutatások és kreatív projektek változatossága színesíti a tanulást. Ez úgy valósítható meg, ha minél több osztályban van a diákoknak lehetősége laptop, notebook vagy egyéb elektronikus eszközök használatára. Valamint a köztudottan nehéz iskolatáska megkönnyítésére akár tabletekkel is lehetne helyettesíteni a füzeteket, könyveket, hiszen azokon ugyanúgy gyakorolható a kézírás. Legfőképpen a felső tagozatban tanulóknak lenne érdemes biztosítani ilyen eszközöket (bár a jelenlegi hetedik osztályosok már rendelkeznek notebookkal, több osztálynak is jó lenne, ha volna lehetősége erre), hiszen

az alsó tagozatos tanulók nem feltétlenül alkalmasak az eszközök jó állapotának megőrzésére. Ahhoz pedig, hogy ezek az eszközök megfelelően működjenek, nélkülözhetetlen a stabil internet-hozzáférés kialakítása. Az iskola területén rengeteg diáknak van szüksége egy időben a zökkenőmentes internet használatra, tehát megfelelő és stabil internetkapcsolatra van szükség az iskolákban, hogy a diákok hozzáférhessenek az online tananyagokhoz és forrásokhoz. Az iskolai digitalizáció többek között az oktatási folyamatok hatékonyságának növelésére, a diákok motivációjának és érdeklődésének növelésére, valamint a digitális készségek fejlesztésére összpontosít. Erre tökéletes példa, hogy az iskola informatikai eszközparkja már padlórobotokkal, drónokkal, mobil interaktív panelekkel, 3D nyomtatóval bővült. Fontos azonban megjegyezni, hogy a digitális eszközök és technológiák csak eszközök az oktatásban, és a megfelelő oktatói irányítás és támogatás nélkül nem biztosítják a hatékony oktatást és tanulást. Az iskolai digitalizációnak a tanárok képzését és támogatását is magában kell foglalnia ahhoz, hogy a digitális eszközök hatékonyan használhatók legyenek az oktatási célok elérésére.

A minőségi oktatáshoz továbbá szükségeltetik a korábbi szakos tantermek újbóli kialakítása / a termek létszámának bővítése. Régebben a magyar, német és rajz tantárgyaknak is volt kialakított szakos tanterme, és ez az összes többi tantárgy tanításához is fontos, például a kémiát és a fizikát jelenleg egy teremben tanítják, ami a tanulásra nézve nem túl hatékony, hiszen minden tantárgy, kifejezetten a természettudományi tantárgyak ismereteinek szemléltetésére rengeteg eszközre van szükség. A szakos tantermek olyan speciálisan berendezett vagy felszerelt helyiségek az iskolákban, amelyek lehetővé teszik a diákoknak a különböző tudományágak, művészeti területek ismereteik elmélyítését és gyakorlati tapasztalatszerzését. Ezeknek a tantermeknek a fontossága több szempontból is megmutatkozik. A szakos tantermek első sorban lehetővé teszik a diákok számára, hogy olyan környezetben tanuljanak és dolgozzanak, ami inspiráló és motiváló számukra, így segítve az érdeklődésük fenntartását a tanulás iránt. Ezek a tantermek hozzájárulnak a differenciált tanulási tapasztalatokhoz, ami lehetővé teszi a diákoknak, hogy a saját érdeklődési területeiken belül mélyüljenek el és fejlődjenek a termekben használt taneszközök segítségével. Ezáltal segítik a diákok személyes fejlődését és a jövőbeli karrierlehetőségeikhez való jobb hozzáférést.

Az iskola tetőterében egykor növénykert kapott otthont. Egy botanikus kert telepítése hatalmas érdeklődést váltana ki a diákokban a természettudományi tantárgyak, legfőképpen a természetismeret és a biológia iránt, hiszen lehetővé tenné, hogy első kézből tapasztalják meg

a növények világát. Egy iskolai botanikus kert kialakításához szükség van a víz mellett elég napfényre, és hogy könnyen megközelíthető legyen mind a diákok, mind a tanárok számára, ezért az iskola üveges tetőtere tökéletes helyül szolgálna. Ez egy megfelelő alkalom lehet a diákokkal való közös munkára, hogy jobban megismerkedhessenek a növényekkel, és a kertészet rejtjelmeivel. Egy efféle életszerű feladat továbbá segíti a diákokat a felelősségvállalás elsajátításában, a növények számára a megfelelő tér, táptalaj és öntözés biztosításával. Fontos a már kész kert rendszeres gondozása és karbantartása. Ide tartozik a gyomlálás, metszés, permetezés, a növények védelme kártevők ellen, valamint a növények egészségének figyelemmel kísérése. Ez megtörténhet a diákok bevonásával a biológia órák során, és/vagy kertész klub vagy egyéb foglalkozások kialakításával.

A Szent Gotthárd Általános Iskola hosszú évtizede mutat fel sikereket a helyi oktatásban. Javaslataim megvalósításával egy még különlegesebb és sokszínűbb iskolává válhatna.

Újítások a Szent Gotthárd Gimnáziumban

Vas vármegye legrégebbi állami gimnáziuma két évvel ezelőtt az egykori Vörösmarty Mihály Gimnáziumból Szent Gotthárd Gimnáziummá lett, és egyházi vezetést kapott. Szeretett iskolám, ahol nyolc éven át tanultam, gyökeresen megváltozott: már nem indíthat nyolc osztályos képzést.

Első kézből tapasztaltam a nyolc osztályos gimnáziumi oktatás számos előnyét. A nyolc évfolyamos gimnázium ötlete főként arra irányul, hogy csökkentse a diákokra nehezedő tanulási terheket. Ezért úgy gondolom, könnyebb egy olyan helyen érettségit szereznem, ahol megszokott közegben, ismerős tanárokkal és egy bizalmasabb légkörű osztályban van lehetőség tanulásra – ezáltal kevesebb nyomás éri a diákokat. A tananyagokból szerzett tudást is könnyebb elmélyíteni egy olyan iskolában, ahol huzamosabb ideig tanul valaki. Ezek fényében úgy gondolom sikeresebb tanulók válnak azokból a diákokból, akik nyolc osztályos képzésben részesülnek.

A legtöbb szombathelyi gimnáziumhoz hasonlóan hasznos volna Szentgotthárd gimnáziumában is a szakosított osztályok kialakítása. A szakosított osztályok lehetővé teszik a diákok számára, hogy korán elkezdjék a számukra érdekes vagy kívánt szakterületre való koncentrációt. Például matematika-informatika, nyelvi vagy művészeti specializációkban részesülhetnek (ezt bővítve akár pénzügyi, ügyintézői, turisztikai vagy tolmács szakmák irányában). Az ilyen típusú osztályokban a diákok több időt tölthetnek a szakosított tantárgyak tanulmányozásával, amely lehetővé teszi a mélyebb megértést és a készségek fejlesztését a választott területen. Ezáltal a diákok korán megismerik a választott szakterületet, így a szakosított tanulás segít a pályaorientációban és a jövőbeli karriertervezésben. Az ilyen osztályokban tanítani könnyebb lehet a tanároknak, mivel a diákok nagyobb érdeklődéssel és elkötelezettséggel fordulnak a tanult anyag felé, így a tanítás személyre szabottabb lehet – ehhez azonban olyan tanárookra van szükség, akik szakosodtak a választott területen. A szakosított gimnáziumi osztályok tehát lehetőséget adnak a diákoknak, hogy mélyebben elmerüljenek egy választott tantárgyban vagy egy területen, és a tudásuk korai megalapozása előnyt nyújthat a jövőbeli szakmai karrierjük szempontjából is.

A gimnázium felújítása fizikailag is szükséges. Az épület jelenleg 130 éves, így folyamatos karban tartásra van szükség, hogy megőrizhesse impozáns mivoltát. A külső és belső falak újra festése aktuális volna. Emellett a tornaterem felújítása és kibővítése nagyban segítené a testnevelés órákat. Rengeteg olyan sporteszköz található az iskolában, melyek

elavultak, rossz állapotúak. Ha pedig két osztály van egyszerre jelen a teremben, vagy akár legyen szó egy nagyobb iskolai eseményről, akkor nincs elég hely. Mindez persze kihat a külső udvarra, ahol több parkolóhely kialakítása is előnyösebb lenne a tanárok számára. Továbbá az iskola nem megfelelően felszerelt a digitális tanításra. Nagyon kevés az interaktív táblák száma, és ugyan volt már példa notebookok kiosztására, de minél több okos eszközt használhatnak a diákok, annál több lehetőségük van a változatos tanulásra.

Városunk gimnáziuma mindig nagy hírnévnek örvendhetett vármegyei szinten. Számos versenyen (legfőképpen idegen nyelvekből) magas sikereket ért és ér el. Az említett újítások elősegítenék a már meglévő sikerek megtartásának, és a diákok tudásának továbbfejlesztésének, lehetőségeik kibővítésének.

A Vas Vármegyei SZC III. Béla Technikum és Kollégium népszerűsítése és felújítása

Szentgotthárd szakképző iskolája mindig is nagy érdeklődésnek örvendett vármegye szerte. Sokszínű kínálattal rendelkezik szakmák terén, ám lehetne még többet kihozni belőle, és tovább népszerűsíteni az itt tanított szakmák szeretetét.

A jelenlegi nappali képzéses szakmák mellett (cukrász, gépi és CNC forgácsoló, informatikai rendszer-és alkalmazás-üzemeltető technikus, ipari informatikai technikus, szakács, vendégtéri szaktechnikus, villanszerelő), új szakmákkal lehetne bővíteni az iskola szakmai kínálatát. Manapság a legnépszerűbb terület az informatika és számítástechnika: ebben az irányzatban kedvelt szakmák a programozás, hálózatépítés és adatbázis-kezelés. A mai digitális világban pedig egyre nagyobb az igény az ilyen területeken jártas szakemberekre. Ezt követik a műszaki szakmák: az elektromos, gépészeti, autószerelői vagy építőipari területek szakmai képzései is vonzóak, mivel ezek a területek sokféle lehetőséget kínálnak a munkaerőpiacon. Szintén nagy sikernek örvendenek a gazdasági és üzleti területek, hiszen ezek a területek széles skálájú munkalehetőségeket kínálhatnak. Ezen irányzatban az üzleti adminisztráció, gazdasági szakmák és pénzügyi képzések is népszerűek. Valamint a művészeti és kreatív területek is sokak által kedveltek, és sok színt hoznának az iskola szakmai kínálatába. Erre példa a grafikus, formatervező, divattervező vagy médiaszakmai tanulmányok. Ezen szakmák tanítása hozzájárulna ahhoz, hogy minél többen tanuljanak tovább szeretett városunkban, sőt, vármegye szerte új érdeklődőket csalogatna ide.

Tovább bővítené a technikum színpalettáját az esti felnőttoktatás színesítése. Az iskolában korábban már jelenlévő. specializált gép- és járműgyártás ágazatban, a helyi ipari parkban letelepedett cégeknek ideális: ipari szervezitechnikus szakma elindítása, mely erősáramú végzettséget is ad a képzésben résztvevőknek.

Az informatika és távközlés ágazatban új szakmaként a szoftverfejlesztő-és tesztelő képzések sok felnőtt érdeklődését keltené fel. Ezek a szakmák alkalmasak akár közeli gyárakban való elhelyezkedésre is. A mai világban szintén egyre népszerűbbek a sporttal kapcsolatos szakmák. A sportedző-sportszervező képzés is sok fiatal által lenne érdekelt, hiszen az egészséges életmóddal való foglalkozás egyre inkább terjed minden korosztály tekintetében. Itt a rövidített, programkövetelményes képzések lehetnének népszerűek, hiszen néhány hónap alatt végzettség szerezhető. Ezen szakmák tanításba való bevezetése igazán sokrétűvé tenné a helyi oktatást.

Az iskola Főépülete és tornaterme szintén korszerűsítésre szorul. Legfőképpen a nyílászárók cseréjére lenne szükség – ez az energiahatékonyság, hangszigetelés és a biztonság szempontjából is fontos lépés lenne. Az új, jobb minőségű és szigetelt nyílászárók jelentősen hozzájárulhatnak az energiahatékonysághoz az iskolában. Az idővel elkopott, rosszul záródó vagy szigetelő ablakok és ajtók esetében a hőveszteség nőhet, ami növelheti az energiafogyasztást fűtés vagy hűtés során. Emellett a megfelelően kialakított nyílászárók segíthetnek csökkenteni a külső zajok behatolását az iskolai környezetbe. Ez javíthatja a tanulás és tanítás körülményeit, segíthet a diákoknak és tanároknak jobban koncentrálni, valamint javíthatja az általános komfortérzetet az iskolában. Végül, de nem utolsó sorban az új nyílászárók modern zárórendszereket tartalmazhatnak, amelyek növelhetik az iskolai épület biztonságát és védelmét a betörések vagy illetéktelen behatolások ellen. Emellett égető fontosságú lenne a tető cseréje, mert már megviselt állapotú. Egy új tetőszerkezet megfelelő védelmet nyújtana az időjárási hatásokkal szemben. Szivárgások vagy tetőproblémák esetén az iskola belső terei, például tantermek vagy folyosók károsodhatnak, ami kényelmetlenséget és tanulási zavarokat okozhat. Az elavult, sérült vagy instabil tetőszerkezet pedig veszélyt jelenthet az iskola használóira nézve. Az új tető viszont nem csak esztétikailag növeli az épület vonzerójét, de a megfelelő szigetelés a fűtési problémákat is csökkenti és jobban tudja megtartani a megfelelő hőmérsékletet a belső térben, ezáltal energiatakarékosabb. Továbbá szükség volna a fűtési rendszer felújítására vagy cseréjére, hiszen az optimális hőmérséklet és a megfelelő fűtési rendszer biztosítása javíthatja a tanulók és tanárok komfortérzetét az iskolában. Megfelelő hőmérsékleti viszonyok mellett könnyebben koncentrálnak és hatékonyabban tanulhatnak. Az új, modern fűtési rendszerek hatékonyabbak lehetnek az energiafelhasználás szempontjából, mert azok csökkenthetik az üzemeltetési költségeket és a fűtéssel kapcsolatos kiadásokat, ezáltal költséghatékonyak is. Az új fűtési rendszer biztonságosabb is, és segítene az iskola fenntartható és komfortos környezetének megteremtésében.

Az megfogalmazott újítások a jelenleginél is színvonalasabbá tennék a helyi szakmai oktatást és új fejezeteket nyitnának a Vas Vármegyei SZC III. Béla Technikum és Kollégium életében.

A Takács Jenő Alapfokú Művészeti Iskola megújítása

Városunk zeneiskolájának épülete fényűző éveket idéz fel, azonban állapota nem a legmegfelelőbb. Az iskola növendékei sikerekben gazdagok, azonban érdemes lenne még több területen megmutatni a szentgotthárdi diákok tehetségét.

Fontos lépés volna a zeneiskola épületének felújítása, hiszen annak állapota befolyásolja az ott folyó tanítást. Az épület helyi művédelem alatt áll, impozáns mivolta mellett jelentősen elavult, és ha nincs karban tartva, veszélyes lehet az ott tanulóakra nézve. Ugyan a tető, a külső nyílászárók, a tanulói mosdók, és a felső szint elektromos hálózata, valamint az iskola nagyterme nemrég felújításon esett át. Azonban az épület továbbra is igényli a felújítást, a homlokzati rész, az alsó szint elektromos hálózata lenne elsődlegesen fontos. A pince szigetelésével és rendbetételével pedig hasznos tárolóterületet kapna az iskola. Emellett szükség volna több hangszerre, mert abból sok hiányzik ahhoz, hogy minden tanulónak legyen sajátja, melyen gyakorolhat. Új tanárok felvételére is szükség lenne, hogy a jelenleg kevésebb létszámmal vagy nem működő tanszakokra is jelentkezessenek az érdeklődő gyerekek, mint például a gitár. mind a kétszáz tanuló megfelelő oktatásban és elég figyelemben részesüljön.

Az iskola zeneművészeti ágán belül számos hangszeren lehet tanulni. Húros hangszerekből: hegedű, brácsa és gordonka oktatása folyik. Fúvós hangszerekből több van, ami nem csoda, hiszen a helyi fúvószenekar nagy múlttal rendelkezik – ezekből a furulya, fuvola, klarinét, szaxofon, kürt, tenorkürt, bariton, trombita, harsona, és a tuba hangszerek megismerésére van lehetőség. Billentyűs hangszerekből a zongora, orgona és a szintetizátor-keyboard ismereteit tudják elsajátítani az érdeklődők. Továbbá ütőhangszeres és magánének órákat is lehet venni az iskolában. Ugyan a kínálat meglehetősen színes, mégis tovább bővíteném, első sorban a széles körben kedvelt különböző gitárok – mint az akusztikus, elektromos és basszusgitár – tanításával. A gitártanulás szinte az első hangszer, ami sokaknak eszébe jut, mikor zenéléshez szeretnének kezdeni, így biztos vagyok benne, hogy bőven volna jelentkező gitár órákra. A listát továbbá az alábbi hangszerekkel egészíteném ki az iskola kínálatának fejlesztése céljából: hárfa és ukulele. Emellett a mai fiatalok körében nagy érdeklődést váltana ki az olyan szoftverek és eszközök tanítása, amelyek zenei hangszerelést, szerkesztést, keverést és masterelést tesznek lehetővé a számítógépes zene terén. Ehhez természetesen plusz eszközökre volna szükség, tanulói számítógépek, laptopok, jogtiszta szoftverekre lenne szükség, amelyek magas költségvetésű eszközök.

A zenei képzés területén növekvő igény mutatkozik több és tágasabb tantermekre, koncertteremre és hangszer-tárolókra. Kiemelkedő fontosságú lenne a kiváló minőségű hangosítási berendezések biztosítása, valamint egy stúdió létrehozása a koncertteremhez. Bár a Hangszercsere program során több hangszer is került beszerzésre az elmúlt években, ez nem zárja ki a további fejlesztés lehetőségét. A jobb minőségű hangszerek széles körben hasznosak lennének több tanszakon, és jelentős előnyt jelenthetnének a diákoknak versenyeken való részvétel során. Továbbá elengedhetetlen lenne, hogy minden hangszer karbantartására megfelelő szakember és eszközök álljanak rendelkezésre.

Emellett a képzőművészeti ágon külön grafikai és festészeti tantermekre volna szükség, valamint megfelelő méretű tárolókra az eszközöknek. Nagyban hozzájárulna a művészeti képzés minőségéhez egy égető kemence létrehozása, ami lehetővé tenné a különböző agyagmunkák égetését. Egy új épület létrehozása lehetővé tenné a diákmunkák kiállítását is. Bár az elmúlt időszakban kialakításra került a "Lépcsőgaléria" a zeneiskola épületében, egy külön kiállítótér, megfelelő világítással rendelkezve, természetesen még ideálisabb lenne erre a célra.

Valamint fontos megemlíteni, hogy az iskola nem rendelkezik megfelelő tanári szobával, hiányzik az iskolatitkári- és vezetői irodája és az egyéb kiszolgálóhelyiségek megléte is komfortosabbá tennék az iskola mindennapjait.

A nagy tisztelettel rendelkező, helyi művészeti iskola meg több siker és még szebb jövő elé nézne a fent említett újítások megvalósításával. Képes volna a jelenleginél is több diákkal megismertetni a művészetek, főként a zene szeretetét.

Új tanítási módszerek bevezetése a szentgotthárdi iskolákban

Városunk növendékei, az új generáció nevelkedik iskoláink falai közt. Fontos, hogy a már meglévő minőségi oktatás megtartásához folytonos fejlesztések kapcsolódjanak.

Az oktatási világ folyamatosan fejlődik, és számos új tanítási módszer és pedagógiai megközelítés jelent meg az utóbbi években. Ilyen módszerek közé tartozik a technológia integrációja az oktatásba. Ez nagy lépést jelent a legújabb generációk felé, hiszen a modern technológia világába születtek, így a különböző okos eszközökön keresztül könnyen megszólíthatjuk őket. Az elmúlt években egyre több szentgotthárdi tanterem kapott interaktív táblát, melyek használatával elektronikus tananyagokkal színesíthető az oktatás. Az Eötvös Loránd Tudományegyetem tanárképzésén sokat foglalkozunk azzal, hogy milyen online felületeket alkalmazhatunk majd munkánk során. Többek között kiemelkedő szerepet játszik a Kahoot nevű oldal, melyen különböző teszt-szerű játékokat készíthetünk, s ami méri, melyik játékos hány pontot szerez. Hozzá hasonló a Quizizz, ami használható akár a tanóra végi ismétléshez. Ezt követi a learningapps.org, ahol különböző sablonok segítségével készíthetők tankockák, pl. párkereső, kvíz, keresztretjvény formájában, akár képpel és/vagy hanggal párosítva. Akár önálló tanulásra is hasznos felület a Quizlet, ami szókérdés tanulásra alkalmas. A Wordwall egyaránt kínál már kész játékokat és sokféle sablont is saját játék elkészítéséhez többek között szerencsekerék, akasztófa, Flash kártyák² használatával. A Mentimeter valós idejű visszajelzésekből készít prezentációt, egy gondolathalmaz szemléltetésére tökéletesen alkalmazható. Ezen platformok egy része ugyan ingyenesen is elérhető, de egy bizonyos limit után fizetőssé válnak. Mivel az efféle online játékok nagy mértékben elősegítik a tanulási folyamatot, fontos lenne, ha a tanárok számára teljes mértékben elérhetőek lennének. Ezért volna szükséges a tanárok finansziális támogatása, hogy teljes hozzáféréssel rendelkezessenek ezekhez az oktatáshoz hasznos oldalakhoz.

Az oktatás fejlesztésének további fontos eleme a differenciált tanítás. Ez egy olyan pedagógiai módszer, amelynek célja, hogy az oktatást rugalmasabbá és alkalmazkodóbbá tegye a különböző tanulók egyéni szükségleteihez és képességeihez. A differenciált oktatásnak különböző formái lehetnek, többek között a tanulók egyéni szükségleteinek felmérése. Ez magában foglalja, hogy a tanárok felmérik a tanulók különböző erősségeit, gyengeségeit, tanulási stílusait és érdeklődési területeit. Tesztek, megfigyelések és beszélgetések révén jobban megismerik a diákokat. További fontos szempont a tananyag differenciálása: az adott téma vagy feladat különböző nehézségi szinteken, módszerekkel,

eszközökkel legyen elérhető a tanulók számára. Például, egy történelemórán lehet különböző szintű olvasmányokat használni, vagy eltérő feladatokat adni a diákoknak a megértés mélységének és a készségek fejlesztésének megfelelően. Ezen témakörbe tartozik a különböző tanulási stílusok támogatása, melynek keretein belül a tanárok változatos módszereket alkalmaznak a tanítás során, például: vizuális, auditív vagy a tapasztalásból tanulók számára eltérő eszközöket és módszereket alkalmaznak a tananyag átadására. Emellett a tanárok lehetőséget kell, hogy biztosítsanak csoportmunkára, ahol a diákok minden alkalommal különböző képességekkel rendelkező csoportokban dolgozhatnak együtt. Továbbá az egyéni differenciálás is fontos: a tanárok időt kell szánjanak arra, hogy egyénileg segítsék azokat a diákokat, akiknek szüksége van rá. Ezen felül fontos, hogy a tanárok rendszeresen visszajelzést adjanak a diákoknak az elért eredményeikről, valamint figyeljenek a fejlődésre. Az értékelés is lehet differenciált, lehetőséget adva a tanulók számára arra, hogy saját tempójukban haladjanak és fejlődjenek. A differenciált tanítás során tehát a tanárok arra törekednek, hogy rugalmasan alkalmazzák a tananyagot és a módszereket annak érdekében, hogy minél több tanulónak lehetőséget adjanak a sikeres tanulásra az egyéni igények és képességek figyelembevételével. Fontos az is, hogy a tanárok folyamatosan fejlesszék és alkalmazzák ezeket a differenciált módszereket az oktatás során.

A következő sokat számító oktatási módszer a projekt alapú tanítás: egy olyan pedagógiai megközelítés, amelyben a tanulók egy adott témával kapcsolatos komplex projekt vagy feladat megoldása során sajátítják el az új ismereteket és készségeket. A projekttanulás első lépése a téma kiválasztása, mely során a tanárok és/vagy diákok egy témát vagy problémát választanak, ami érdekes és releváns számukra. Ez a téma általában összefügg a tananyaggal vagy a valós élettel kapcsolatos kihívásokkal. A második etap a csoportos projekttervezés, amikor a diákokat csoportokba osztják, és együtt dolgoznak egy projektterven, amely meghatározza a célokat, a teendőket, az időbeosztást és az eredményeket. Ebben a fázisban a tanárok mentorálják a diákokat, segítenek nekik meghatározni a projekt céljait és az elvégzendő feladatokat. A harmadik szakasz a kutatásról és az információgyűjtésről szól. Ilyenkor a diákok függetlenül vagy csoportosan kutatnak és gyűjtnek információkat a témával kapcsolatban. Ez lehet internetes kutatás, interjúk készítése, könyvek olvasása vagy más források felhasználása. Negyedik lépésként a kreatív problémamegoldás és az alkotás kerülnek előtérbe. A diákok a megszerzett ismereteket és információkat felhasználva kreatívan oldják meg a projekt során felmerülő problémákat. Erre példa egy prezentáció, egy tudományos kísérlet, egy művészeti alkotás vagy akár egy

technológiai prototípus létrehozása. A folyamat ötödik része a közös bemutatás vagy prezentáció, amikor a projekt befejezése után a diákok bemutatják munkájukat a tanárnak és/vagy a társaiknak. Ez lehet prezentáció, kiállítás, bemutató vagy akár más formában történő megosztás, ahol megmutathatják és megbeszélhetik eredményeiket és tanultakat. Végül, de nem utolsó sorban következik a reflexió és az önértékelés. A projektmunka befejezése után fontos a visszatekintés és a reflexió. A diákok és a tanárok értékelik a projektet, megbeszélik, mi működött jól és mi volt nehezebb, valamint hogyan lehetne a jövőben javítani vagy más módon megközelíteni hasonló projekteket. A projekt alapú tanítás módszere lehetőséget nyújt a diákoknak arra, hogy saját maguk fedezzék fel és tanulják meg az adott témát, miközben fejlesztik együttműködési, problémamegoldó és kreatív készségeiket. E folyamat során a tanárok felügyelik és irányítják a folyamatot, de a diákok nagyobb felelősséget vállalnak a saját tanulásukért és az eredményeikért.

Az említett módszerek mellett kulcsfontosságú feladata egy tanárnak az érzelmi intelligencia és a mentális egészség támogatása – ezek szintén aktuális témák, és egyre nagyobb fókuszot kapnak a tanításban. Sok mód van rá, hogy mindez megvalósulhasson egy iskolában. Első körben fontos az érzelmi intelligencia oktatása, a diákok és ezáltal a (leendő) társadalom empatiszálása. Az érzelmi intelligencia képességeinek tanítása magában foglalhatja az érzelmi felismerést, az érzelmi szabályozást, az empátiát és az együttműködést. Például az osztályfőnöki órákon vagy speciális foglalkozásokon lehetőség nyílna ezen készségek elmélyítésére. Ugyanígy jelentős szerepe van a mentális egészség oktatásának. A mentális tudatosság ismerete magában foglalhatja a stresszkezelés, az érzelmi stabilitás, a konfliktuskezelés és más mentális egészséggel kapcsolatos témákat. Hasznos volna különböző szakemberek iskolába való meghívása, hogy workshopokat vagy előadásokat tartva segítsenek a diákoknak és a pedagógusoknak megérteni ezeket a kérdéseket. Emelett fontos, hogy legyen az iskolákban lehetőség tanácsadásra és mentális egészségügyi támogatásra. Egy iskola pszichológus vagy más szakember lehetőséget biztosítana a diákoknak, hogy beszéljenek az érzéseikről és a nehézségeikről. Annak érdekében, hogy a diákok lelki nehézségei minimalizálódjanak, szükség van preventív programokra. Ezen programok keretein belül ki kell térni olyan témákra, mint a stresszkezelés, zaklatás, meditációs vagy relaxációs gyakorlatok. Az iskolákban továbbá fontos, hogy támogató és befogadó légkört teremtsenek, ahol a diákok biztonságban érzik magukat, és ahol elfogadják az érzéseiket és gondolataikat. Ez magában foglalhatja az olyan kezdeményezéseket is, mint a konfliktuskezelési programok, az osztályközösség erősítése és a pozitív kommunikáció

ösztönzése, amik mind-mind a tanárok, és legfőképp az osztályfőnök feladata. Elmaradhatatlan megjegyezni, mennyire fontos, hogy a szülőket is bevonják a mentális egészség támogatásába az iskolában. Szülői tájékoztatók, workshopok vagy konzultációk szervezése segíthet a szülőknek megérteni, hogyan támogathatják gyermekeik mentális egészségét. Az érzelmi intelligencia és mentális egészség támogatása az iskolában komplex megközelítést igényel, amelyben az oktatási intézmények, a pedagógusok, a szakemberek és a szülők egyaránt részt vesznek. Nagy jelentőséggel bír, hogy a diákoknak megadják az eszközöket és a lehetőségeket a mentális egészségük támogatására és fejlesztésére már az iskolai környezetben is.

Fontos hangsúlyozni, hogy az új módszerek bevezetése és alkalmazása nem azt jelenti, hogy az klasszikus tanítási módszerek kevésbé hatékonyak vagy elavultak lennének. Az új megközelítések megismerése segíthet az oktatási tapasztalatok bővítésében és a tanulók széles körű támogatásában.

Tanárok idecsalogatása városunkba

Az országos tanárhiány városunkban is megmutatkozik. Leginkább a matematika és a természettudományi tárgyakból kevés az utánpótlás, ami jelentősen megnehezíti, mint az országos, úgy a helyi oktatást is. Ezért városunknak a tanárok számára kedvező feltételekkel és lehetőségekkel kell előrukkolnia, hogy az itt nevelkedett, vagy más helyről származó tanárokat idevonzza.

A tanári fizetés köztudottan nem egyenesen arányos a sok évnyi tanulmányokkal és a munkával, amit az ezen hivatásban dolgozók végeznek nap mint nap reggeltől sokszor estig. A környező városok iskolához képest magasabb bér ajánlása mellett azonban más is van, ami kedvező hatásával sok szakmabeli érdeklődését felkeltené. A városunkban szükség lenne bérlakások építésére, melyeket az önkormányzat ingyenesen, vagy legalábbis alacsonyabb bérleti díjjal tudna kiadni az ide érkező tanároknak. Ezzel sokakat ide vonzhatna a város, hiszen a jelenlegi magas lakbér és ingatlan árak ellehetetlenítik a megélhetést, főleg egy kezdő tanári fizetéssel. A lakhatás biztosítása hozzájárulhat ahhoz, hogy a tanárok hosszabb távon maradjanak városunkban, ami elősegítheti a szakmai elkötelezettséget és a stabilitást az oktatási rendszerben. Az pedig, hogy nem egy másik városból kell bejárniuk, hanem az adott iskolához közel volna lakhatásra lehetőségük, lehetővé teheti a tanárok számára, hogy több időt töltsenek az iskolai tevékenységekben, és a különböző iskolai rendezvényeken.

Ugyan a tanárok a tanév végeztével is tovább dolgoznak, hasznos volna olyan programok szervezése, amivel lenne plusz pénzkereseti lehetőségük. Erre lenne alkalmas nyári fejlesztő táborok szervezése különböző tantárgyakból. Egy ilyen lehetőség minden résztvevője számára előnyös volna, hiszen a tanárok extra munkalehetőséget, a diákok pedig tanulási lehetőséget kapnának a tudásuk bővítésére. Ez a szülők számára is előnyös lenne, hiszen a gyermekeik hasznosan töltenék a nyári szünet egy részét, és ráadásul felügyelet alatt lennének. Ez megfelelő alkalmat nyújtana az esetleges tantárgyi lemaradások bepótlására, ezáltal sikerebb tanulókat nevelhetne Szentgotthárd.

Ezek a lehetőségek segíthetnének nem csak a más városokból származó tanárok, de az itt érettségizett, egyetemét végzett szentgotthárdi lakosok a városba való visszacsalogatásában is. Ez egy hosszú távú stratégia és szemléletváltás eredménye lehet, és az ilyen kezdeményezések hatása hosszú időt vehet igénybe. Fontos a közösség és a városvezetés együttműködése az ilyen típusú kezdeményezések és programok sikeréhez.

Összefoglalás

Szeretett városunk, Szentgotthárd oktatásának fejlesztése, és az iskolák felújítása nagy mértékben javítaná a már így is sikeres tanulóink és tanáraink életében.

Az oktatás fejlesztése lehetőségeket teremthet a tanárok szakmai fejlődésére és továbbképzésére. Ezáltal javulhat az oktatók kompetenciája és hatékonysága, amely közvetve a tanulók javára válik. A felújított iskolák pedig nem csak nagyobb vonzerővel rendelkeznek, de jobb környezetet biztosíthatnak a tanuláshoz és tanításhoz. A korszerű technológia és felszerelések segíthetik a tanulók és tanárok hatékonyabb munkáját.

Az oktatás és az iskolák fejlesztése hosszú távon hozzájárulhat városunk gazdasági fejlődéséhez. Hiszen az oktatás minősége és az iskolák infrastruktúrája vonzóbbá tenné a várost az új lakosok és vállalkozások számára is.

Felhasznált irodalom

Elias, M. J., & Arnold, H. (2006). *The Educator's Guide to Emotional Intelligence and Academic Achievement: Social-Emotional Learning in the Classroom*. Corwin Press.

Krajcik, J. S., & Blumenfeld, P. C. (2006). *Project-based learning*. In: R. K. Sawyer (Ed.), "The Cambridge handbook of the learning sciences" (pp. 317-333). Cambridge University Press.

Tomlinson, C. A. (2014). *The Differentiated Classroom: Responding to the Needs of All Learners*. Association for Supervision & Curriculum Development.